

Jeg anser Egentjærligheden for værre end Uergjerrigheden, fordi der til Grund for den ligger mange Usjelheder, som Folk aldrig ville nedlade sig til af blot og bar Uergjerrighed. Vi lære af Historien, at Mennesker mange Gange for at søge deres af Egentjærlighed dikterede Uergjerrighed endogfaa have begaaet baade Mord og Mordsemord.

Alle, som i nogen Grad have studeret det evige Livs Plan eller de Principer i Jesu Kristi Evangelium, hvorpaa Saliggjørelse er grundet, ville forstaa, at dets Endemaal er at udvikle, forædle og fuldkommengjøre Menneskene, saa at de kunne blive værdige til at opholde sig i deres himmelske Faders Nærhed. Men dette Endemaal kan aldrig naas, hvis man lader sine Tilbøjeligheder faa Raaderum, naar de tale Egentjærlighedens Sprog.

I et smukt Blomsterbed faar Ukrudtet aldrig Lov til uhindret at vove. Hvis vi ønske at bo hos vor Fader i Himlen, maa vi berede os dertil ved at rykke de onde Tilbøjeligheders Ukrudt op med Rode. Gud vidste, hvad der var nødvendigt at fordrø af Mennesket, for at det kunde indgaa til hans Herlighed; derfor gav han Love og Ordinancesser, som Menneskene skulde adlyde for at blive lig deres guddommelige Fader, og han lovede at vejlede og hjælpe dem til at naa dette Maal med den Helligaands Inspiration, hvis de vilde gjøre sig Umage for at leve efter hans himmelske Love.

Hvilken Virkning udøver den daglige Brug af Hammeren paa Smedens Arm? Den udvikler dens Muskler og gjør den stærk. Hvilken Virkning har Efterlevelsen af Evangeliets Lære om de jordiske Tjendelses Brug paa Menneskets Hjerter? Den gjør det godhjertet og ædelmodig. Gud elsker en glad Giver. Han elsker dem, som beredvilligt lyde hans Love. Det er da sikkert værd at udrydde de egoistiske Lidensfaber, som kun bringe vor Næste Lidelse og Sorg, og som lede os selv gennem Synder og Forbrydelser til en evig Bortvisning fra Herren.

Hvis Evangeliets Principer trofast følges, ville de med Visshed tilvejebringe de lykkeligste Resultater. De ville ikke alene gjøre et Menneske elsket af Gud, men ville tillige gjøre det skicket til at vinde sin Næstes Kjærlighed. Alle Mennesker, paa faa Undtagelser nær, elske af Naturen dem, som ere godhjertede og føle Interesse for deres Næstes Belsærd. Mange, som tro om sig selv, at de ere gode Mennesker, tilhøre dog den beklagelsesværdige Klasse, hvis Sindelag faa træffende finder Udtryk i denne Formular: „O, Herre, velsign mig og min Hustru, min Søn John og hans Hustru, os fire, men ingen flere.“

Det er vort Livs Maal at arbejde for vor egen Frelse i Guds Rige og tillige at virke for vore Brødres og Søstres Frelse; thi Gud er Fader til os alle, og det er kun vore aandelige Modstandere, som stræbe efter at hindre os i at naa dette Maal. Hvert Princip i Evangeliet er bleven aabenbaret til vor Fremgang og Fuldkommengjørelse, men Satan

har paataget sig den Opgave at forblinde Menneſkenes Øjne for diſe Sandheder. Det er et beſynderligt Forhold, at naar Herren ſender ſit Frelſensbudſkab til Menneſkeheden, betragte mange af dem, der antage det, det ſom en perſonlig Tjenefte, de derved viſe dem, der komme med dette Budſkab. Hvor fejlagtigt et ſaadant Synſpundt er kan maafke bedſt bevifeſ med et Billede fra det daglige Liv. Naar En modtager et ſmukt Hus, en Ekvipage eller noget andet værdifuldt ſom Gave, vil dog Ingen paaftaa, at det er Giveren, ſom er Tak ſkyldig. Men naar Vældſterne komme og indbhyde Menneſkene til at træde indenfor Jeſu Kriſti ſkønne og fuldkomne evangelifke Kirke, opbygget paa Apoftles og Profeters Grundvold, og til at dvæle indenfor Fredens trygge Hegn og blive delagtige i dets rige Evighedsſkatte frit og for Intet, da foreſtiller den ſtore Maſſe fig, at det vilde være at viſe diſe upopulære Budbærere altfor ſtor Være, hvis man nedlod fig til at tage mod Indbhydſen og komme indenfor Døren. Dog maa Enhver, ſom antager Indbhydſen, vide, at Ingen kan trives indenfor denne Kirke, medmindre han lever et retſkaffent Liv. Efterat han har erholdt et ſtørre Væs og mere Kundſkab, maa han føre et Levned i Overensſtemmeſe dermed eller finde fig i at blive udelukket.

Alle Evangeliets Principer ere blevne aabenbarede fra Himlen med Guds Børns rette Livsudvikling for Øje; vi ønske dog at lægge ſærlig Vægt paa, at de Hellige ved at opfylde de financielle Forpligtelſer, ſom ere paalagte dem, bedſt kunne oprykke med Rode Værgjerrighed og Egoiſme af deres Følelſer. Selv om Menneſket ikke prøver paa at gjøre Ret og Skjel, kommer Herren ikke derfor ned og giver det en haandgribelig Paamindelſe om at forandre dets Kurs her i Livet; heller ikke paatvinger han Nogen Dplyſning, men han aabenbarer ſin Kundſkab og Villie Tid efter anden; og han har givet os Befalinger, ſom, hvis vi adlyde dem, ere tilſtræffelige til at gjøre os fuldkomne og lig ham ſelv.

Enhver Sjæl er ſtillet frit i ſit Valg; han kan vælge det Gode eller Onde, Beſignelſe eller Straf. De evige Sandheder ere blevne os givne, men ikke for at tvinge Nogen ind i Himlen. Gud gjør os paa tuſinde Maader vel i ſin uendelige Viſdom og Kjærlighed, men han tvinger aldrig nogen menneſkelig Sjæl. Vi maa ikke tabe dette af Syn, thi hvis det ſker, gaa vi tabt af vort Livs ſande Maal.

Der findes vel ikke en ſaa forſtoftet Gnier, at han ikke med Glæde gav en Million Kroner, naar han kunde ſaa to tilbage. En Mand, ſom opdager en Guldmine, paa hvis Rigdom han er fuldſtændig ſikker, tvivler ikke om, at Udgifterne ville betale fig, naar han kan ſaa Guldet bragt frem for Dagen. Det Menneſke, ſom har fundet Maaden, hvorpaa han kan ſikre fig den koſtelige Perle — evigt Liv, den ſtørſte Gave, Gud har tilbudt Menneſket — maa være villigt til at bringe Diſe derfor; paa anden Maade kan nemlig Skatten aldrig blive hans. Naar en Mand

har erholdt et personligt Vidnesbyrd eller en personlig Overbevisning om Evangeliets Guddommelighed og veed, at han har fundet den kostbareste af alle Skatte ved at være indtraadt i et nyt sønligt Forhold til sin himmelske Fader og har faaet Arveret med hans Søn Jesus Kristus, da maa han være et yderst egenkærligt Menneſte, hvis han ikke for at sikre sig den uforgjængelige Skat vil være villig til at forſage den for-gjængelige. Hvis han gjør dette; hvis han gjør, hvad der fordres af ham i financierel Henseende for Evangeliets Skyld, vil det være absolut umuligt for ham vedblivende at være egenkærlig. Tienden, som i Verdens Dine er ſaa uforſtaaelig, er en Afgift af ti Procent af alle Indkomster og er den første af de finansielle Pligter; derefter kommer Fasteofferet. Hvis Alle opfyldte deres Skyldighed med Hensyn til disse to Pligter, vilde uden Tvivl alle Kirkens Udgifter kunne bestrides med disse Midler. Men som den flittige Drager altid maa trække den tungeste Byrde, ſaaledes maa ogsaa hos os netop de, som have opfyldt deres Skyldighed, yderligere bidrage til Bygningen af Templer, til Opførelsen af Skolehuſe og Forſamlingsbygninger, til Miſſionærers eller deres Familiers Underhold ſamt ſelv paa egen Bekoſtning udføre en eller flere Miſſioner. Det har ingen Betydning, hvor egoiſtiſk en Perſon har været, forinden han ſlutter ſig til denne Kirke, eller hvor ſagt han end har klamret ſig til denne Verdens Guds; hvis han gjør ſin Skyldighed, vil han dog trods alle ſine Svagheder blive en gavmild og ædelmodig Mand, og han vil tilſidſt ikke kjende nogen større Glæde end den at kunne bidrage med ſine jordiske Midler til Kriſti Kirkes Udbredelſe paa Jorden og hans Medmenneſkers Velſærd. Han vil finde ſine Skatte ſamlede i Kirken, „thi hvor Menneſkets Skat er, der vil og dets Hjerte være“.

Den forenede Orden — det ſamme ſociale Syſtem ſom Gnoſts Orden — er det Maal, ſom vi gjennem de Helliges gradviſe Udvikling og Fremſkridt ſluttelig haabe at naa. Vi ſtulle en Dag, forſaa vidt vi blive trofaſte i den Gjerning, ſom kræver vor Opmærksomhed nu, blive iſtand til under alle Omſtændigheder at elſte vor Næſte ſom os ſelv. Jeg for min Del imødeſer med Glæde den Dag, da al Klafſeforſkjel blandt de Sidſte-Dages Hellige vil høre Fortiden til, og da vi alle ſtulle være eet i Aand og Sandhed. Naar den Dag gryr, ſtal en herligere og ſtjønnere Tid oprinde for Guds Folk, end det nogensinde for har oplevet. Herren ønsker det, og han har givet os Love, ved hvis Eſterlevelſe Uergjerrighed og Egoiſme kunne udryddes af vort Brøſt og give Plads for bedre Egenſkaber; Kjærligheden til Gud og vor Næſte vil da blive en ſtadig med Livets Vand rindende Kilde til vor Livsglæde. Maatte Gud biſtaa os i ſnart at opnaa denne herlige Stilling!

Joseph Smith den Mormon=Profet.

af Eldeste Hugh J. Cannon, Præsident over den tyfte Mission.

VII

(Fortsat fra Side 168.)

Paa denne Tid, da Joseph og de andre Fanger flygtede, vare omtrent 12,000 Personer drevne ud af Missouri, og Flertallet af dem drog til Illinois. Søster Amanda Smith, hvis Mand og ene Søn vare blevne myrdede af Pøbelen, og hvis anden Søn var bleven haardt saaret, har givet følgende Beskrivelse af Forfølgelserne: „Pøbelen sagde til os, at vi strax maatte forlade Staten, hvis vi vilde undgaa at blive dræbte. Vejret var meget koldt; Fjenden havde taget omtrent alle vore Heste og Køer og næsten alle vore Klæder, og vore Mænd vare døde eller saarede. Vi holdt smaa Bønnemøder, men det blev sagt os, at hvis vi ikke op-hørte dermed, vilde Alle, baade Mænd, Kvinder og Børn, blive dræbte; det blev ligeledes forbudt os at holde Skole for vore smaa Børn. Kvinderne maatte gjøre alt Arbejdet alene, efter som der ingen Mænd var til at hjælpe. Den 1 Februar begyndte jeg Rejsen til Illinois; jeg havde ingen Penge; Pøbelen var overalt; jeg maatte selv drive Hestene afsted og berede vort Natteleje under aaben Himmel. Alt dette døjede jeg sammen med fem smaa Børn, og vi led af Sult, Træthed og Kulde.“

Det vilde have været fuldstændig umuligt for mange at udholde alle denne Rejsses Besværligheder, hvis der ikke havde hersket fuldstændig Enighed. Men en saadan var tilstede, saaledes at selv om Ingen havde meget af denne Verdens Gods, vare dog Alle villige til at hjælpe og dele med hverandre. En retfærdig Gud har bestemt en uigjensindelig Dom, der følger som en Gjengjældelse for Overtrædelsen af hvilkensom-helst Lov. Dette er sikkert, hvad enten Overtræderen er en Mand, en Kvinde eller en Nation. Straffen er ikke altid synlig, men den er sikker, og af de Frø, som Mord og Plyndring strøede omkring, fik Missouri en bitter Høst. Statens Indbyggere vare ligesom Tigre, der en Gang have smagt Blod; efterat de Hellige vare fordrevne, opkom der ind-byrdes Stridigheder mellem Beboerne, og da Borgerkrigen udbrød, fik de selv at vide, hvad det vil sige at blive fordrevet og udplyndret.

Følge en Aabenbaring (Pagtens Bog 116 Kap.), som Profeten modtog af Herren, boede vore første Forældre i denne Stat, og her vil Fader Adam ogsaa en Gang møde sine Efterkommere; i denne Stat skal i Fremtiden Guds store Tempel bygges, „og en Sky skal hvile over det, hvilken Sky skal være Herrens Herlighed, der skal opfylde Huset“. At saa mange Grusomheder skulde foregaa paa dette hellige Sted er et nyt Bevis paa, at Satan stedse er rede til at belejre Herrens Hovedstæder.

Flere fremragende Mænd i Illinois, hvis Hjertes blødte for det forfulgte Folk, gjorde, hvad de kunde for at finde et passende Sted, hvor Mormonerne kunde faa Fred og Ro, og efter deres Raad nedsatte de

Hellige sig ved Bredden af Mississippifloden. Egnen var vidunderlig smuk, men Landet var sumpet, og Feberen rasede der i Egnen, hvorfor de tidligere Indbyggere havde forladt Stedet. Men det skænkede de trætte Hellige den Ro, som de trængte mere til end til Sundhed. De frygtede ikke Døden, naar de blot kunde dø i Ro, og desuden vidste de, at Herren for deres Skyld vilde velsigne Landet. Saa begyndte de da atter at grundlægge et nyt Hjem, og de kaldte deres Stad Nauvoo, der betyder den skønne. Sommeren efter undgik flere ikke at blive angrebne af Feberen, og Profeten plejede dem, saalænge han var istand dertil, men det varede ikke længe, før han selv blev angrebet af Feber og maatte holde Sengen. Han bad da til Herren, og Gud gav ham Kraft, saa at han atter kunde staa op, fuldstændig helbredet. Derefter gik han fra Hus til Hus, fra Telt til Telt og befalede i Jesu Christi Navn de Hellige at staa op. Mænd, som syntes at være Døden nær, hørte hans Stemme og troede og bleve helbredte. Hvor han ikke selv kunde gaa hen, sendte han Apostlene, og der blev udført et underfuldt, mirakuløst Arbejde.

VIII

De Trængsler og Forfølgelser, som de Hellige maatte gennemgaa, vare saa affyrlige, at de ikke med Taalmodighed kunde finde sig i dem. Tjendens Optræden i Missouri var i højeste Grad stridende mod Forsatningen, og ifølge en Aabenbaring fra Herren blev Sagen derfor indanket for Nationens øverste Embedsmænd. En grusom Synd var bleven begaaet mod alle dem af Landets Indbyggere, som ærede Loven, og Nationen skulde have Vejlighed til at gjøre denne Uret god igjen og til at straffe Overtræderne. For at fremkalde en Undersøgelse rejste Joseph Smith og nogle andre i Oktober 1839 til Washington. De medbragte et Dokument, hvori der fandtes en udførlig Beskrivelse af deres Forfølgelser i Missouri, hvorledes man havde berøvet dem alle deres Ejendele og derefter fordrevet dem, og hvorledes de uden Resultat havde henvendt sig til de derværende Embedsmænd. Joseph søgte at komme i Berøring med indflydelsesrige Politikere og havde forsaavidt ogsaa Held med sig. Han stiftede Bekendtskab med selve Præsidenten for de Forenede Stater, Martin Van Buren, men istedetfor i ham at finde en tapper Forsvarer af Retfærdigheden fandt han kun en svag Politiker, hvis eneste Maal var at blive gjenvalgt til det høje Embede, som han ikke var værdig at beklæde. Under en Samtale sagde han til Profeten: „Deres Sag er retfærdig, men jeg kan Intet gjøre for Dem,“ og senere nævnedes han Grunden til sin Ligegyldighed, idet han sagde: „Hvis jeg gjorde Noget for Dem, vilde jeg miste Missouris Stemmer.“ Hans personlige Uergjerrighed var ham vigtigere end et helt Folks dyrebareste Ret. Nogle Mænd i Washington vilde gjerne have hjulpet Profeten og hans Folk, men de havde ikke Indflydelse nok, og de, som havde Magten, vilde ikke benytte den i dette Øjemed. Profeten tilbragte hele Vinteren i Washing-

ton og vendte om. Foraaet tilbage til Nauvoo, overbevist om, at Mormonerne Intet kunde vente sig af Regjeringen.

Det er værd at lægge Mærke til, at Apostlene under disse vanskelige Forhold bleve udsendte for at udbrede Herrens Ord. Den Befaling blev givet, at Evangeliet skulde prædikes i den ganste Verden „til et Vidnesbyrd for alle Folk“, inden Enden kommer, og de forlode deres Familier i den dybeste Fattigdom. Der skulde Mod til at gøre dette, og havde de ikke haft fuld Tillid til, at det var Herrens Værk, havde selv de stærkeste blandt dem ikke kunnet udføre deres Mission. Men de gik ud med fuldstændig Fortrøstning til Herren, og han lod dem ikke vende ubelønnede tilbage.

Det er en Kjendsgjerning, at naar de Hellige have bosat sig i en nok saa øde Egn, har Herren altid for deres Skyld velsignet Landet. Selvsølgelig have de altid været nødsagede til at arbejde haardt, men selv det haardeste Arbejde kunde ikke alene bevirke Forandringen. Velsnelsen og Arbejdet i Forening gjorde, at Orkenen blomstrede som en Rose. Mormonerne havde ikke været ret længe i Nauvoo, før Oplandet begyndte at blive smukt og tiltrækkende. Man byggede mange Huse, blandt andet et nyt Tempel, hvis Hjørnesteen blev nedlagt af Profeten den 6 April 1841. Følgen af denne Flid var, at der kom mange fordygtige Personer til Egnen; de haabede at faa Statens Indbyggere til at gøre Oprør mod Mormonerne og derved selv gratis komme i Besiddelse af Ejendomme ligesom deres Naboer i Missouri. I Nauvoo fandt Profeten i lang Tid Fred, men det var som Vindstille før Stormen. Efterhaanden som Kirkens Medlemmer voksede i Antal, voksede ogsaa Tallet paa dem, som søgte at stille ham af med Livet enten paa lovlig Maade, hvis det kunde lade sig gøre, eller paa ulovlig. Det vil erindres, at Profeten og hans Brødre vare flygtede fra Fangenskab i Missouri, og at den Behandling, de der havde været Gjenstand for, var fuldstændig i Strid med Loven. De Fangne vidste ikke, hvorfor de vare anholdte, og de fik ikke Lejlighed til at forsvare sig, da de ikke bleve stilledes for Retten. Under en Samtale med Guvernør Carlin i Illinois sagde denne til Profeten, at hvis han havde sit Liv kjær, skulde han ikke mere komme til Missouri. Et Par Gange gjorde Dyrigheden her Forsøg paa at faa fat i de Papirer, der vare nødvendige for at kunne anholde Joseph i Illinois; Aviserne protesterede imidlertid saa kraftigt herimod, at man i lang Tid ikke vovede at foretage sig Noget i denne Retning. Men Gjenderne i Missouri trængte mere og mere paa, og det lykkedes dem tilsidst at faa de ønskede Papirer af Guvernør Carlin. Dette skete i September 1840, men Profeten blev først anholdt den 5 Juni 1841.

De Sidste Dages Helliges Organ for Skandinavien
 Grundlagt 1851 · Udgaar den 1 og 15 i hver Maaned

Fredag den 15 Juli 1904

Apostel Woodruffs og Hustrus Død.

Apostel Abraham Owen Woodruff har i en Alder af ca. 32 Aar maattet nedlægge sit Liv i Herrens Tjeneste. Vor himmelske Fader har anset det for rettest at kalde sin unge og virksomme Søn og Datter til en anden Sphære og ombytte deres jordiske Mission med den himmelske. De ere gaaede bort i den unge Alder, hvor de vare Gjenstand for alle deres Kjærlighed, som kjendte dem personlig, og Budskabet om deres Død vil vække Deltagelse hos Alle, til hvem deres Trosliv knyttede dem; ikke mindst vil Medfølelsen være med de fire fader- og moderløse Smaa, som de have efterladt.

For omtrent sex Uger siden rejste Ældste Woodruff, ledsaget af sin Hustru, Helen Winters Woodruff, tilligemed Præsident A. W. Jvins til Mexico for at besøge den derværende Mission. En Uge senere blev Søster Woodruff angrebet af Smaakopper. Hvor og hvorledes hun har paadraget sig denne farlige Sygdom er ubekjendt, men den forekom i sin mest ondartede Form. I to Uger plejede Broder Woodruff sin Hustru under hendes store Lidelser og veg næppe fra hendes Leje i denne Tid. Hans Tro og Bøn til Gud gjaldt først, at han maatte beholde hende i Live; men da han saa' hendes forfærdelige Smerter, bad han: „Fader, ske ikke min, men din Willie“; og den 7 Juni forlod hendes udødelige Aand sin jordiske Bolig.

Et Telegram fra det Første Præsidentskab kaldte ham hjem, og snart efter forlod han sin Hustrus jordiske Levninger i et fremmed Land og vendte bedrøvet nordpaa. Han er uden Tvivl paa Grund af sin store Sorg, Ængstelse og lange Nattevaagen bleven et let Bytte for den samme Sygdom, thi et Telegram meldte kort efter, at han var død i El Paso den 20 Juni. Samme Dag modtog Præsident Grant i England et Brev fra ham angaaende hans Hustrus Død — et Brev, karakteristisk ved hans Følelsers Udtryk overfor den Sorg, der havde ramt ham, og ved den ydmyge Underkastelse af den guddommelige Willie. Præsident Grant havde ikke faaet affendt sit Svar, da det andet sørgelige Budskab naaede ham.

Abraham Owen Woodruff var Søn af afdøde Wilford Woodruff, Kirkens tidligere Præsident, og blev født i Salt Lake City den 23 November 1872. Han havde i høj Grad arvet sin Faders ydmyge

Karakter, aandelige Styrke, rene Tænkemaade og elstværdige Natur. Ligesom Faderen hengav han sit Liv i Herrens Tjeneste, til Forfremmelsen af hans Kirke og Rige paa Jorden og til Folkets Vejledning.

Efter at han havde afsluttet et Universitetskursus og arbejdet nogle faa Maaneder ved Bankvæsenet, blev han kaldet paa Mission til Schweiz og Tyskland.

Det var i 1893, og i 1896 vendte han hjem til Salt Lake efter en i alle Maader vel udført Mission. Samme Aar blev han gift med Helen May Winters af Pleasant Grove. Hun var ham i enhver Henseende en trofast Støtte. Hendes venlige og muntre Væsen gjorde hende elsket af Alle, som kjendte hende. Hun var altid travlt beskæftiget i Kirkens Anliggender og var Medlem af Hovedbestyrelsen for de „Unge Kvinders gjenfaldige Uddannelsesforeninger“. Ved Oktober-Konferencen 1896 blev Broder Woodruff kaldet til Apostelembedet, til hvilket han ordineredes af sin Fader.

I de sidste Aar, hans Fader levede, deltog han i dennes Arbejde, og de rige Erfaringer, Præsident Woodruff havde høstet i sit lange Liv, kom Sønnen til Gode. En fremtrædende Egenskab hos Broder Woodruff var hans store Interesse for Kolonisationsprojekterne til Gavn for de Hellige, og han bestyrede da ogsaa fra første Færd det store Big Horn Settlement i Wyoming. Det kan i det store og hele siges om Broder Woodruff, at det Arbejde, han blev beskikket til af Kirkens Autoriteter, udførte han af al sin Magt, Sind og Styrke; Drivhjederen var, som hos alle store Guds Mænd, hans urokkelige Tro paa og Tillid til vor evige Fader og det Værk, som han har ladet gjenoprette paa Jorden.

Joseph Smith den Mormon-Profet.

(Fortfat fra Side 215.)

Loven gav de Fængne Ret til at blive stillede for en Dommer i Illinois, for at det kunde undersøges, om det var nødvendigt at rejse til Missouri. Joseph benyttede denne lovlige Ret og gik til Dommeren, Stephen A. Douglas. Ved Undersøgelsen gav hans Sagfører en udførlig Beskrivelse af Forfølgelserne, som de Hellige havde været Gjenstand for i Missouri, og han sluttede sin Tale med følgende Ord: „Du store Gud! Har jeg ikke selv set det? Jo, i den frygtelige Vinter have mine Øjne set de blodige Spor af ufrydige Kvinder og Børn, som barfodede have vandret Hundrede af Mile gennem Frost og Sne for at finde et Sted, hvor de kunde være i Sikkerhed for deres barbariske Forfølgere. Det var en Rædselsscene, som kunde have rørt et Hjerte, selv om det var saa haardt som en Diamant. Skal denne ulykkelige Mand, som man

i sit Raferi har udkaaret til Offer, drives nd i dette øde Land, uden at Nogen vover at løfte en Haand i denne retfærdige Sag? Selv om ikke en eneste Stemme under Himlen vil løfte sig til Forsvar for denne Sag, saa vil jeg staa alene og til mit sidste Mandedrag med Stolthed forsvare en undertrykt amerikansk Borger."

Efterat Dommeren meget nøje havde overvejet Sagen, tilintetgjorde han alle Fjendens Anslag, idet han frifandt Profeten. I Forbigaaende er det maasse paa sin Plads at omtale Hr. Douglas, der med sit Liv har forbundet Opfyldelsen af en Profeti. Han blev godt kjendt med Profeten og saa' i ham en Guds Mand. En Dag sagde Joseph til ham: „Hr. Dommer, De vil stræbe efter at blive Præsident over de Forenede Stater, men hvis De nogensinde løfter Deres Røst mod de Sidste-Dages Hellige, vil De komme til at søle Bægten af den Almægtiges Haand hvile paa Dem, og De vil opleve at se og blive overbevist om, at jeg har talet Sandhed; thi vor Samtale i Dag vil i hele Deres Liv ikke gaa Dem af Minde." Mange Aar senere blev Hr. Douglas Kandidat til det høje Embede. Paa den Tid var vort Folk meget upopulært, og til Trods for sin Bens Ord gjorde han i sine politiske Taler, hvad han kunde, for at bringe mere Fart i Forsølgelserne. Han gjorde det ikke saa meget af Had, som fordi han troede derved at vinde Venner og Stemmer. De Hellige vare den Gang i Utah, og deres Blade gjentog den driftige Paaastand, at skjøndt Udsigterne for Douglas' Valg til Præsidentværdigheden vare glimrende, var Maalet dog aldeles uopnaaeligt for ham. Historien viser, at Profeten havde Ret; thi Douglas faldt for sin Modkandidat; han mistede sine Venner, blev Gjenstand for Foragt og døde glemt af Alle.

Den 6 Maj 1842 blev der stude paa den tidligere Guvernør for Missouri, Silburn W. Boggs. En Tid lang mente man, at han ikke kunde helbredes, men med Tiden kom han sig dog. Dette var til stor Skade for de Hellige. Ganske vist havde de ikke den ringeste Grund til at elske denne Mand; thi han havde gjort, hvad han formaede for fuldstændigt at udrydde Folket; men de havde altid set paa Mord med den største Afsky, og desuden gav dette deres Fjender Anledning til paany at rette Beskyldninger imod dem. Det var en bekjendt Sag, at han havde bekæmpet Profeten, og nu saa' de gamle Fjender en udmærket Lejlighed til paany at saa Joseph til Missouri. Han blev arresteret den 8 August, men atter fritjendt. Den Dag, Anklagen kom for Retten, vare mange fremragende Mænd i Nauvoo sammen med Profeten. Fjenderne kunde ikke beskylde ham for, at han selv havde foretaget Mordforsøget, da det let kunde bevises, at han ikke den Gang var i Missouri; men de sagde, at det var sket paa hans Foranledning. Dette var kun lidet opmuntrende for dem, der vilde have ham ført til Missouri, men de lode sig ikke trætte i deres Bestræbelser, og der blev gjort mange Forsøg paa at bortføre ham. Profeten syntes at vide, at hans Time vel ikke var kommen

endnu, men at den var nær forestaaende; thi i Januar 1843 sagde han i en Prædiken: „Gud den Almægtige er mit Bærg; og hvad kan man gjøre mig, naar Gud er min Ven. Jeg bliver ikke ofret, før min Tid er kommen, og da giver jeg mig villig hen.“

I Sommeren 1843 blev der gjort endnu et Forsøg paa at føre Profeten til Missouri, men den 2 Januar samme Aar havde han profeteret, at han hverken levende eller død skulde komme til Missouri. Man lagde en Plan, hvorefter han skulde arresteres og føres til Missouri uden at faa Lejlighed til at tale med en Sagfører; thi efterat Fjenderne tre Gange havde forsøgt det, vare de overtydede om, at paa lovlig Maade kunde de ikke naa deres Maal. Det lyder utroligt, men er alligevel en Kjendsgjerning, at de to Staters Guvernører ogsaa deltog i Sammensværgelsen. Den 23 Juni kom to Embedsmænd til Profeten og begyndte uden at sige, hvem eller hvad de vare, at slaa løs paa ham og at true ham paa Livet. Joseph sagde til dem: „Dræb mig, hvis I ville; jeg frygter ikke for at dø; jeg har maattet udholde saa mange Grusomheder, at jeg er træt af Livet. Men jeg er en stærk Mand, og jeg kunde slaa jer begge to til Jorden, hvis jeg vilde. Have I nogensomhelst lovlige Papirer at fremlægge, saa viis dem; thi jeg vil til enhver Tid være Loven lydige og ingen Modstand yde.“ Disse Mænd behandlede Joseph saa frygteligt, at en anden Embedsmand anholdt dem; dette gav Profeten Lejlighed til atter at blive stillet for Retten, og endnu en Gang blev han frikjendt.

I en Forsamling, som blev afholdt i Nauvoo den 25 Februar 1844, profeterede han, at inden Forløbet af fem Aar vilde de Hellige være fri for deres Fjender. Allerede den 6 August 1842 havde han profeteret, at de Hellige skulde blive drevne til Klippebjergene og der blive til et mægtigt Folk. Fra denne Tid og indtil sin Død talte han ofte om Klippebjergene og om Freden, som hans Folk der skulde finde. Man kan let overbevise sig om denne Profetis Opfyldelse i vor Tid.

Medens Forsølgelsen var haardest, forlod en af Apostlene Herren og blev en Forræder imod ham. Og da de værste Lidelser ramte Joseph, vendte hans Raadgiver, William Law, sig fra ham og spillede en Judas' Rolle. Han samlede andre Frasaldue omkring sig, forenede Profetens forbitrede Modstandere, og de stræffelige Forsølgelser, som naaede deres Højdepunkt under de grusomme Scener i Carthage-Fængslet, maa tilskrives ham mere end nogen anden enkelt Mand. Han og hans Hjælpere besyldte Profeten for Mened, og fordi Joseph havde grebet til kraftige Forholdsregler for at undertrykke Lovløsheden i Nauvoo, gjorde de Ed paa, at han havde gjort Indskrænkninger i deres Frihed som amerikanske Borgere. For en kompetent Domstol i Nauvoo blev Joseph forhørt angaaende disse Anklager, men blev frikjendt; men dette tilfredsstillede ikke Fjenderne; de vilde have, at han skulde føres til Carthage, hvor de havde fremkaldt en heftig Følelse af Had imod ham. (Der Stern.)

Martin Luther.

Af Gustav Bang: Europas Kulturhistorie.

Vidt ind i det 16 Aarhundrede var der en tykt Munk, som gav sig til at tale og skrive. Og hans Ord bleve som Kølleslag, under hvilke en Verden brast sammen som stjørt Glar, men de bleve ogsaa som Sædeforn, ud fra hvilke der spirede en ny Verden frem. Og hans Navn nævnes med Rette allerfremmest blandt dem, af hvis Haand Nytiden skabtes.

Hver Mand kjender Martin Luther, hans Liv og hans Livsværk, og det var kun unyttig Møje at fortælle om igjen derom. Det er kun enkelte Sider af den store Reformators Liv, der her skal peges paa.

— Den Gang Luther traadte op, var Jordbunden beredt for hans Birke. Der var i det meste af Europa, men især i Tyskland, vaagnet et stærkt religiøst Liv, en Trang til en varmere og personligere Tilnærmelse af Kristendommen end den, Kirken havde budt paa i gamle Dage. Tiggermunkene havde virket dybt i Folket, Lavgestigheden havde ved indtrængende og almenforstaaelig Prædiken vaakt et stærkt kristeligt Liv; i Gudstjenesten var Modersmaalet trængt ind, baade i Prædikenen og i Salmesangen; Bibelen var bleven oversat paa Tykt Gang efter Gang, og Bogtrykkerkunsten havde bredt den vidt ud mellem Folk. Lægmand hyslede paa egen Haand med Troens Gaader, som i tidligere Dage kun havde været Gjenstand for Klosterbrødrenes Drøftelser; Opbyggelsesbøger fandt en stadig større Læsefreds. Ganske vist blandede der sig megen religiøs Overtro ind deri; Helgentilbedelsen, Relikvietroen, Balsartrejserne havde gyldne Dage. Men Hjerternes Dør var aaben, Vejen var banet, og Luthers Ord fandt Vejen.

Det var den 31 Oktober 1517, Luther paa Kirkedøren i Wittenberg opslug sine 95 Sætninger; da stod han endnu helt og holdent paa den katholske Kirkes Grund. Men han, der gennem bitter Sjælekvide havde kæmpet sig til Fred i sin Salighedsdag, han følte sig forarget og oprørt i sit Jnderste over den famløse Maade, hvorpaa Afsladskræmmeriet blev drevet, som en ren Spekulation, uden Fordring paa Tro og virkelig Anger. Han talte slet ikke imod Afsladen, end mindre mod Paven; — „den, der taler mod den pavelige Afslads Sandhed, han er en Skændsel og fordømt“, lyder t. Ex. den 71 af hans Sætninger; — han pegede kun paa et Misbrug, som havde sneget sig ind i Kirken, og han haabede, at der ud af en alvorlig Drøftelse af hans Sætninger vilde fremvoxe ærlige Bestræbelser for at gjøre den katholske Kirke ren.

Men i de Drøftelser, han i de følgende Aar førte med forstjellige stive katholske Kirkemænd, mødte han kun den bestemte Fordring om Undertkastelse under Paven og Kirkeforsamlingerne, og han fjernedes

stedse mere fra Katholicismen. Thi han, der havde et Liv bag sig fuldt af indre Kamp, kunde ikke finde No ved en Lære, fordi de kirkelige Autoriteter havde gjort den til Lov, og ikke opgive en Tanke, fordi Autoriteterne havde fordømt den. For ham blev det mere og mere klart, at det var den personlige Overbevisning, den, der var gaet frem af Menneskets dybeste Sjælebund, som havde Værd, ikke den Lov, der var ham forestrevet udefra, og at det var i den hellige Skrift, ikke i Pavebullen, ikke i Kirkemødernes Beslutninger og ikke i Skolastikernes Spidsfindigheder, at Sandheden skulde søges. Og saa kom der en mindeværdig Dag — det var den 4 Juli 1519 — da Luther højt og lydelig erklærede, at flere af de Sætninger, Johan Hus havde udtalt, og som vare blevne fordømte som kætterske af Konstanserkirkeforsamlingen, vare kristelige og evangeliske. Der gik en angstfuld Mumlen gennem Forsamlingen ved disse Ord; det var, som en Afgrund aabnedes for dens Fod; thi hvor var Sandheden at finde, naar end ikke de hellige Kirkemøders Meninger stod fast?

Hermed var Bruddet sket, og Klostet mellem Luther og Kirken blev fra nu af bestandig dybere. Det var ikke længere enkelte af Kirkens Læresætninger, det blev hele Kirkeinstitutionen, han angreb med en uhyre Voldsomhed; ja, der var de Djebliske, da han slog gejstlig og verdslig Overmagt i Hartkorn, fordi de begge kunde øve Pres paa Sjælene. Haandværkere og Præster, Bondemænd og Munke — alle vare de lige gode Kristne, og alle kunde de i lige Grad kaldes Præster, thi hver af dem havde Lov at forkynde Troen, saaledes som den formede sig i hans Sjæl. Ingen skulde længere kunne tage Privilegium paa at udlægge Skriften, det maatte blive hvert Menneskes Samvittighedsfag. Et fromt Verdensliv var ligesaa god en Vej til Saligheden som et fromt Munkeliv; men Munkelivet var i sig selv en naturstridig Ting og til ingen Nytte. Folk skulde slutte sig sammen i smaa Menigheder og vælge sig til Præster fromme Mænd, Læge eller Lærde, men Præsten skulde kun være Menighedens Forstander, ikke dens Overherre.

Det var Luthers oprørske Aar, Aarene omkring 1520, da han prædikede det religiøse Anarki, da han løb Storm mod al Autoritet fra oven, da han forkyndte, at den øverste Magt hvilede i de enkelte Menneskers Sjæle. Men der kom Forhold, som drev ham bort fra denne Stilling. Nogle af hans Venner gik videre end han, langt videre end han kunde billige, Gjendøbermenigheder dannede sig, og Bønderne nede i Sydtyskland vilde, at det sjælelige Frihedsbud ogsaa skulde strækkes ud over de verdslige Forhold. Luther blev forbitret over disse Menneskers Egenraadighed, holdt Tordentaler og skrev hidfse Stridskrifter imod dem, og selv vovede han ikke længere at blive staaende, hvor han stod; han, der nys havde prædiket mod al Autoritet i kirkelige Sager, vendte sig nu til den verdslige Magt som den, der skulde betrygge den nye

Kirkens Ro og flaa alle Oprørere ned. Fyrsten skulde foreløbig staa i Spidsen for Landets Kirke, have Ret til at anvende Kirkens Rigdomme efter bedste Lykke, indsætte Gejstligheden, føre Tilsynet med, at „den rene Lære“, der formuleredes i en „Trosbekjendelse“, prædikedes usorfalsket, og straffe alle gjenstridige. „Den Mand, hvem Landet tilhører, hans Tro skal gjælde i Landet“, blev Løsenet for den protestantiske Kirke, men at det var et Løsen, der let kunde føre til Tankens Trælbinding og Aandens Fordummelse, til en ubevægelig, ufri Stivnen og Forulempelse af alt aandeligt Nøre, det forstaar sig selv.

— Den bærende Kraft i Luthers Aand var — næst hans Fromhed og Sandhedskjærlighed og mange andre gode Dyder — en grændseløs Selvsikkerhed og en ustyrlig Voldsomhed. Naar han havde dannet sig en Mening om en Ting, saa var den for ham uigjendrivelig sand, og alt andet var den forfæstede Vogn. Og om de Mænd, der ikke kunde følge ham i tykt og tyndt, de kunde ellers være saa retsfsafne og grundhæderlige, de vilde, om dem var han fuldt paa det rene med, at de godt kunde indse, hans Mening var den rigtige, men at de blot af den ledeste Ondskab og Kjærlighed til Vognen stode ham imod. Katholiker, Zwinglianere og Gjendøbere vare i hans Dine lige store Kjæltringer og Hylkere, og han generede sig aldrig ved at fortælle dem det. Han brugte stærke Ord, ofte raa, viste aldrig nogen Skaansel, tog aldrig noget Hensyn til den Sjæle- kval, han vakte i dem, der saa' alt det helligste og dyrebareste, de kjendte, frænklet, besudlet og trampet under Fødderne. Snart spottede han, snart tordnede han, snart var han kold som Is. Sin katolske Modstander Doktor Eck kaldte han „Doktor Gæk“; Paven fik gjerne et eller andet Tilnavn, der var i intim Forbindelse med Djævelen; da Ulrik Zwingli grædende rakte sin Haand frem imod ham, stødte han den bort og sagde kun de haarde Ord: „J er af en anden Aand end vi.“ Hans Ord havde aldrig det fine, skarpe Bid, der kun ridser smaa Saar, men dræber som giftige Pile; de vare som vældige Dregslag mod Fjendens Pandebraf. — Han vækker ikke altid vor Sympathi, naar han staar som den ubarmhjertige Mand, der uden Spor af Betænkning dømmer alle dem, der ikke have nøjagtig de samme Anskuelser som han selv, ned i Helvedes dybeste Afgrund — men denne blinde Selvtillid, denne hensynsløse Luffen-Djuene-i for al den Ufred, Ens Ord volder i Menneskers Sind, er netop et af Særmærkerne for dem, der have udrettet mest her i Verden; der skal skarp Lud til skurvede Hoveder, og det er ikke med Salonbøsser, men med Kanoner, man skyder Brestche i fjendtlige Fæstninger.

— Luthers Skikkelse staar for den, der syzler med Fortiden, som en Statue hugget i Granit. Nu og usleben er den, og man kan rive sin Haand til Blods paa den, men den gjemmer en uhyre Kraft i sig. Og der staar Tid om hans Skikkelse, flammende Qver, som fænge i Sjælene.

Høflighed.

Høflighed er det væsentligste Grundtræk i Alt, hvad der hører til god Tone saavel i det offentlige Liv som i selskabelig Omgang. Allerede for over hundrede Aar siden sagde derfor med Rette den franske Forfatter La Bruyere: „Der skal mange fremragende Egenstaber til for at erstatte Mangel paa Høflighed.“

Fremragende Personer kunne maaste nok gjøre Regning paa, at man tilgiver dem enkelte Unoder, naar disse ikke saare Noget; men hvis de berøre Andres Følelser ublidt, ere de under alle Omstændigheder forkastelige og et ubedrageligt Tegn paa en Raahed, som intet virkelig dannet Menneſte i noget Tilfælde maa gjøre sig skyldig i.

Mange Menneſter leve i den Inderbildning, at Hensynsløshed og Sandhed ere et og det samme, og under Paaskud af altid at tale Sandhed og ikke at kunne hykle sige de da deres Medmenneſter alle tænkkelige Hensynsløsheder og ere som oftest oven i Rjøbet stolte af denne Taktløshed.

Høflighed er Symbolet paa god Tone, og det er derfor meget vanskeligt eller rettere sagt umuligt at definere Begrebet.

„Enhver veed f. Ex.“ — sagde den store Smagsdommer J. L. Heiberg — „at man saa meget som muligt skal vise sig forekommende i Selskaber, især mod Damer og ældre Personer, at man skal overlade dem de bedste Pladser, det første Valg i enhver Ting, at man, hvis en Dame taber Noget, skal bukke sig og tage det op, at man skal vogte sig for at støde Folk med Albuerne eller træde dem paa Fødderne o. s. v.“

De fleste betragte disse og lignende Regler som tilfældige Former, hvilke man i det selskabelige Liv er nødt til at underkaste sig, saalænge de ere gjældende, men som gjerne kunne vige Pladsen for andre, naar saadanne indføres. De betragte Høfligheden omtrent som en Mode, man er nødt til at følge for ikke at gjøre Opsigt; ligesom denne kan afløses af den modsatte Mode, saaledes mene de, at Høfligheden ogsaa godt kan afløses af Grovhed; om den ene eller den anden er herskende, forekommer dem ligesaa ligegyldigt, som om Moden fordrer, at man skal høre en rund eller trekantet Hat. Det falder aldrig disse Menneſter ind at betragte Høfligheden i dens Forbindelse med Kulturen og denne i sin Enhed med Moralen; tvertimod betragte de disse som Modsatninger og vide at anføre Exempler paa høflige Folk, som ere umoraliske, og paa moraliske Menneſter, som ere grove, i Stedet for at betænke, at alle disse Exempler kun ere Illusioner, thi Moral og Dannelselse ere uadskillelige og fuldstændig afhængige af hinanden.

Maaste kunde man kalde Høfligheden en Gave, som følger med Opdragelsen. Ingen er født høflig, og jo før Barnet øves i Høflighed, desto bedre; thi hvad der i Ungdommen nemmes, det sjældent i Alderdommen glemmes.

Børnenes Skovtur.

Danmark! Hvor er du yndig i Dag!
 Hør! Fuglene kvirre i Skoven.
 I Træernes Skygge med Velbehag
 vi nyde Musikken fra oven.
 Mildt kysser Luften Træernes Blade;
 højt juble Børnestemmerne glade.

Legen gaar i den solvarme Dag,
 Børnenes Sind er' saa lette;
 naar Aftenen standser det travle Lag,
 de synes dog slet ikke trætte.
 En Krusning fra Livets Herre stærk
 har rørt de barnlige Tankers Bænk.

Naturens Herre og Skaberhaand
 har kjærligt hobet tilfammen
 og mildt forenet i Skjønhedsbaand
 os Alt til Glæde og Gammen:
 Blomster og Grønt og Fuglesang
 med Solskin og Børnestemmers Klang.

Et Budskab fra Gud i Dag har lydt
 med Kraft under Bøgenes Kroner,
 til Menneskens Børn det bedste Nytt,
 mer' værd end Kongernes Troner:
 „Gud har talet til Jorden paany!“
 Det gjælder for Alle i Land og By.

Som Solskin opliber det skønne Land,
 opmuntrer det Budskab vort Hjerte.
 Vi glade forkynde paa fremmed Strand
 den Tidende, Herren os lærte.
 Thi Herren velsigner vor Gjerning her
 og freder om Hjemmet under vor Færd.

Red Søndagskolens Skovtur i Ulvedalen, 5 Juni 1904.

Jens Jensen.

Indhold:

Evangeliets Være udsletter Egen- kjærligheden	209	Joseph Smith den Mormon-Profet	217
Joseph Smith den Mormon-Profet	213	Martin Luther	220
Redaktionelt:		Høflighed	223
Apostel Woodruffs og Hustrus		Poesi:	
Død	216	Børnenes Skovtur	224

Udgivet og forlagt af Anthon L. Skancky, Korsgade 11, Kjøbenhavn N.
 Trykt hos F. E. Bording (B. Veterien).